

Het aanzien van Soesterberg in 1949

Dorpsleven kort na oorlogsjaren

SOESTERBERG 'Het aanzien van Soesterberg in 1949'. Dat is op woensdag 29 januari het onderwerp van de maandelijkse inloopochtend in dorps huis de Linde, aanvang 10:00 uur. Wat er allemaal gebeurde in Soesterberg zo kort na de oorlog wordt besproken en aan de hand van krantenknipsels en fotomateriaal wordt een beeld geschetst van het dorpsleven in dat jaar.

Jan van Steendelaar

Op de thema ochtend wordt duidelijk dat Soesterberg het in de oorlog zwaar te verduren heeft gehad. Door de bezetters maar ook door de bommenregens van de geallieerden. Het onderwerp is onderdeel van een drieluik en sluit aan op de thema ochtend van vorig jaar: het dorpsleven in het mobilisatiejaar 1939. Tien jaar later krabbelde Soesterberg weer op na de oorlogsjaren. Op de planning van dit jaar staat ook nog Soesterberg in oorlogstijd 1940-'45.

Na de oorlog hebben de bevrijders de door de Duitsers bezetters ingenomen gebouwen daarna ook nog een tijdje gebruikt. De villa Sterenberg was zo uitgewoond, dat

■ Aankomst van koningin Jullana op vliegbasis Soesterberg per Dakota, in 1949. Het

die in 1948 maar als oefenobject is gebruikt door de vrijwillige brandweer en daarna gesloopt. Huis ten Halve en 't Zwaantje openden in 1949 weer hun deuren.

Soesterberg lag destijds midden in het militaire landschap. Aan de ene zijde begrensd door de vliegbasis Soesterberg en aan de andere zijde door het militaire Kamp van Zeist. Beide waren in de oorlog bezet door de Duitsers en in 1949 nog niet opnieuw in gebruik genomen door Nederlandse militairen.

BRUIKBAAR De in de oorlog beschadigde basis was wel weer bruikbaar maar kreeg haar oude functie pas in 1951 terug. Het was in 1949 min of meer de privé luchthaven van prins Bernard, in het bezit van zeven toestellen.

Het gewone dorpsleven was gedeeltes weer opgepakt. Er waren nog slechts enkele artikelen alleen op de bon verkrijgbaar. Het verenigingsleven kwam weer op gang doordat de door de Duitsers bezette gebouwen, zoals Huis ten Halve en 't Zwaantje,

weer waren hersteld en heropend voor het publiek. Het Wehrmachtsheim, later het Officierscasino, was gespaard gebleven, hoewel de Duitsers nog een poging hebben gedaan om het te vernietigen. Het werd direct na de bevrijding, in 1945 al, door de KLM in gebruik genomen als instructiegebouw.

WERKGELEGENHEID Door het vertrek van de militairen was de werkgelegenheid en de bedrijvigheid sterk teruggelopen. Ook vele dagjesmensen bleven weg. Er werden plannen gesmeed om Soesterberg er weer bovenop te helpen door industrie aan te trekken. In dat deel van Soesterberg (noord) dat nu weer wordt omgevormd tot woonwijk. Gespreksleider tijdens de discussie is Jan de Mos.

OPLOSSINGEN Hoewel vaststaat dat de Linde als dorps huis sluit ten omdat de Carolusschool erin trekt en de welzijnsstichting Balans geen subsidie meer geeft voor zaalhuur, zoekt de organisatie naar oplossingen om in ieder geval tot de zomer de thema ochtend op de laatste woensdagochtend van elke maand, te laten doorgaan. De Linde verleent voorlopig nog steun tot mei. Bij de gemeente is een verzoek ingediend voor subsidie.